

Ekologinen kestävyys

Biotalouspaneelin kokous

14.10.2020

Leena Ylä-Mononen, ylijohdaja
Ympäristöministeriö

Ekologinen kestävyys

Ekologinen kestävyys pähkinänkuoressa: **Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemien toimintakyky säilyy / lisääntyy**

- paikallisesti
 - alueellisesti
 - valtakunnallisesti
 - maailmanlaajuisesti
- Samalla turvataan ihmisen luonnosta saamat aineelliset ja aineettomat hyödyt ("ekosysteemipalvelut") = koko **olemassaolomme ja kulttuurimme perusta**: hengitysilma, puhdas vesi, maaperä, ravintokasvien pölytys, ravinto, uusiutuva energia, raaka-aineita...

Mikä uhkaa ekologista kestävyyttä?

- Kasvihuonekaasujen päästöt ja niiden aiheuttama globaali ilmastonmuutos
- Maankäytön muutos eli luonnon ekosysteemien raivaaminen/muuttaminen/ottaminen ihmistoiminnan käyttöön
- Luonnonvarojen ylikulutus
- Haitallisten aineiden ja kemikaalien päästöt ja niiden aiheuttama saastuminen ja ”nuhraantuminen”
- Vieraslajien levittäminen / leviäminen
- ...

Ekologinen kestävyys edellyttää, että ihmisen taloudellinen ja aineellinen toiminta sopeutetaan luonnon kestokykyyhin.

Mitä ekologinen kestävyys edellyttää biotaloudelta?

1. Biotalousraaka-aineiden tuotannon ja oton on oltava ekologisesti kestävä

- Uusiutuvien luonnonvarojen käytössä, hoidossa ja otossa tulee huolehtia, että samalla edistetään luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä ja hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista.
- Biotalousraaka-ainetuotannon on perustuttava luonnonvarojen ekologisesti kestäväin käyttöön
 - Ei vain valtakunnallisesti vaan myös alueellisesti

Biotalousstrategian päivitystyössä tulee:

- tunnistaa ja edistää biotalousmuotoja, joilla on ilmastohyötyjä ja jotka eivät vaaranna ilmastonmuutoksen hillitsemis- ja sopeutumistoimia
- varmistaa, että biotalousraaka-ainetuotanto ei vaaranna luonnon monimuotoisuutta vaan tukee monimuotoisuuden säilyttämistä
 - esimerkiksi regeneratiivinen eli uudistava maatalous ylläpitää ja myös uusintaa luontopääomaa

2. Biotuotteiden tuotannon prosessien on pyrittävä vähähiilisyteen ja päästöjen ja niiden haittojen minimointiin

- Laitosten ja prosessien energiakäytön vähähiilisyys ja energiatehokkuus
- Tuotantoprosesseista syntyvien kasvihuonekaasujen ja muiden haitallisten päästöjen minimointi ja laitosten ympäristönsuojelun korkean laadun varmistaminen
- Herkkien/jo kuormitettujen ekosysteemien huomioon ottaminen uusien laitosten sijoittamisessa

3. Vähemmästä enemmän – kiertotalouden ratkaisulla resurssitehokasta tuotantoa ja korkean arvonnallisen innovaatioita

Kiertotalouden ratkaisuja tulee biotaloudessakin hyödyntää:

- **resurssitehokkuuden** parantamiseksi
- **jäte- ja sivuvirtojen** hyödyntämiseksi

Mutta erityisesti myös:

- uusien, innovatiivisten, **korkean arvonnallisten tuotteiden** kehittämiseksi
- uusien **toimintamallien ja palvelujen** luomiseksi
 - esim. lannoitus palveluna –konsepti

Bio(kierto)talouden potentiaali

- **Biopohjaisilla raaka-aineilla** voidaan korvata uusiutumattomia raaka-aineita mm. muoveissa, tekstiileissä, puurakentamisessa, kemianteollisuuden raaka-aineina, lannoitteissa ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä - raaka-aineiden **ekologisesti kestävä käytön rajoissa.**
- **Tuotesuunnittelu** avainasemassa myös bio(kierto)taloudessa
 - luonnonvarojen käytön resurssitehokkuus,
 - kierrätettävyys
 - materiaalien korvaaminen
 - tuotteiden käytettävyys, korjattavuus, uudelleenkäytön edistäminen.

Kiertobiotalous / Biokiertotalous

- **Kierto- ja biotalouden synteesi**, joka tähtää biopohjaisten resurssien kestävään hyödyntämiseen, tehokkaaseen hallintaan sekä luontopääoman säilyttämiseen ja vahvistamiseen.
- Tarkoittaa biopohjaisten uusiutuvien luonnonvarojen tehokkaampaa hallintaa kiertotalouden mekanismien avulla:
 - Uusiutuvien resurssien otto tapahtuu ekologisten rajoitusten sisällä: biomassan saatavuus on paikallisesti, alueellisesti ja globaalisti kestävä, se ei aiheuta luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä eikä ympäristön pilaantumista.
 - Innovaatiot ja tuotesuunnittelu tapahtuvat kiertotalouden lähtökohdista
 - Kestävä luonnonvarojen käyttö varmistetaan pitämällä materiaalit käytössä mahdollisimman pitkään, niiden arvoa säilyttäen
 - Kertakäyttökulutuksen sijaan tavaroita ja raaka-aineita jaetaan, vuokrataan, korjataan, päivitetään ja kierrätetään

Biotalousstrategian päivitystyössä tulee tunnistaa ja edistää biotalouden muotoja, jotka:

- tukevat Suomen ilmasto-, ympäristö- ja luontotavoitteiden saavuttamista
- ovat kiertotalouden mukaisia
- nostavat jalostusastetta ja tuotteiden arvonlisää.

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi